

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/aktualnosci/169127,W-Kanadzie-upamietniono-zaloge-niszczyciela-ORP-Slajak.html>
28.02.2026, 00:19

W Kanadzie upamiętniono załogę niszczyciela ORP „Ślązak”

21 sierpnia 2022 roku w Dieppe w Kanadzie odsłonięto tablicę upamiętniającą załogę niszczyciela ORP „Ślązak”. W uroczystości wzięli udział Ambasador RP w Kanadzie Witold Dzielski, wiceadmirał Jarosław Ziemiański oraz wiceprezes Instytutu Pamięci Narodowej dr hab. Karol Polejowski.

21.08.2022

- Chciałbym podziękować weteranom za ich wkład, poświęcenie i bohaterstwo. Jestem bardzo wdzięczny władzom lokalnym za zrozumienie i poparcie tej inicjatywy. Niech żyją nasi bohaterowie! - mówił dr hab. Karol Polejowski, zastępca prezesa IPN podczas uroczystości odsłonięcia tablicy.

Tablica umieszczona w Dieppe w prowincji Nowy Brunswik (Kanada) powstała w hołdzie marynarzom polskiego okrętu ORP „Ślązak”, dowodzonym przez kmdr. ppor. Romualda Nałęcz-Tymińskiego, którzy uratowali życie 85 kanadyjskich żołnierzy podczas desantu pod Dieppe we Francji 19 sierpnia 1942 roku. Upamiętnienie sfinansował Instytut Pamięci Narodowej.

- Kmdr ppor. Romuald Nałęcz-Tymiński przyjmując na pokład niszczyciela ORP „Ślązak” żołnierzy kanadyjskich podczas nieudanego desantu pod Dieppe narażał swój okręt i życie swojej załogi. Ale honor polskiego oficera nakazywał podjęcie próby ratowania towarzyszy broni, jeżeli tylko istniała na to szansa. (...) Niech zatem ta tablica będzie drogowskazem i zobowiązaniem dla przyszłych pokoleń Polaków i Kanadyjczyków. Niech będzie symbolem naszej przyjaźni dziś, kiedy jesteśmy sojusznikami w NATO, a żołnierze kanadyjscy w Polsce wspierają nas w niesieniu pomocy ukraińskim uchodźcom - podkreślił.

Uroczystość wpisuje się w międzynarodowy projekt edukacyjno-memoratywny IPN [„Szlaki Nadziei. Odyseja Wolności”](#), który ma na celu upamiętnienie wysiłku zbrojnego Polaków podczas II wojny światowej oraz losów ludności cywilnej ewakuowanej z ZSRS wraz z armią gen. Andersa. Odsłonięcie tablicy to pierwsza z wielu inicjatyw, które Instytut Pamięci Narodowej podejmuje we współpracy z Ambasadą RP w Kanadzie. 22 sierpnia 2022 roku w Polskim Centrum Kultury im. Jana Pawła II w Mississauga, w ramach projektu koordynowanego przez Biuro Współpracy Międzynarodowej IPN, zostanie zaprezentowana [wystawa „Szlaki Nadziei. Odyseja Wolności”](#).

Podczas spotkania z Polonią z prowincji Nowy Brunswik wiceprezes IPN dr hab. Karol Polejowski i dyrektor Biura Upamiętniania Walk i Męczeństwa IPN Adam Siwek otrzymali z rąk Attaché Obrony Komandora Krzysztofa Książka medale pamiątkowe Marynarki Wojennej w uznaniu za pracę na rzecz upamiętniania polskich marynarzy.

W przeddzień odsłonięcia tablicy, 20 sierpnia 2022 roku, delegacja Instytutu Pamięci Narodowej z wiceprezesem dr. hab. Karolem Polejowskim udała się do Moncton na spotkanie z

miejscową Polonią. Polacy podzielili się swoimi rodzinnymi historiami, zaprezentowali zdjęcia z prywatnych zbiorów. Przedstawiciele IPN opowiedzieli o działaniach Instytutu promujących historię Polski, Agnieszka Jędrzak, dyrektor Biura Współpracy Międzynarodowej IPN zaprezentowała projekt „Obraz Treblinki w oczach Samuela Willenberga”.

* * *

Przeprowadzony w sierpniu 1942 roku aliancki desant w Dieppe był krwawą „próbą” przed właściwą inwazją na północną Francję. Operację wspierali z powietrza polscy lotnicy, zaś polski niszczyciel ORP „Ślązak” wykazał się w boju, osłaniając desant oraz ewakuując kanadyjskich żołnierzy. Operacja, której głównym celem było rozpoznanie umocnień Wału Atlantyckiego oraz możliwości obronnych przeciwnika, okazała się kompletnym fiaskiem oraz niepotrzebną „krwawą łaźnią”. Gdyby nie względy polityczne, prawdopodobnie nigdy by do niej nie doszło.

W 1942 roku Stany Zjednoczone, podobnie jak Związek Radziecki naciskały Wielką Brytanię na jak najszybsze otwarcie drugiego frontu w Europie. Churchill zaś zdawał sobie sprawę, że przeprowadzenie proponowanej przez Amerykanów inwazji na Francję w 1942, a nawet 1943 roku nie jest możliwe.

Alianci doszli do porozumienia po tym jak premier Wielkiej Brytanii przekonał Amerykanów o słuszności lądowania w Afryce Północnej („Operacja Torch”), sprowadzając Francję, a konkretnie rejon Dieppe do roli tymczasowego „poligonu”. Wojska alianckie miały zatem sprawdzić, jak dobrze Niemcy są przygotowani do odparcia rajdu mogącego zwiastować inwazję.

Przeprowadzony 19 sierpnia 1942 roku rajd („Operacja Jubille”), polegał na okrążeniu ze wschodu i zachodu miasta portowego Dieppe oraz przeprowadzeniu frontального ataku z plaż wspieranego przez lotnictwo. Po zabezpieczeniu desantu alianccy żołnierze mieli pojmać jeńców oraz sprawdzić rejon umocnień Wału Atlantyckiego i powrócić do Wielkiej Brytanii. Jak się okazało przeciwnik był dobrze przygotowany do odparcia ataku zadając aliantom ciężkie straty. Głównymi siłami zaangażowanymi w rajd były wojska kanadyjskie, które straciły ponad 3 tys. żołnierzy.

Wśród 237 jednostek pływających osłaniających rajd znalazł się polski niszczyciel ORP „Ślązak”. Jeszcze przed desantem wykrył on niemiecki konwój zagrażający alianckiej operacji. W akcji uczestniczył przez 22 godziny, z czego 15 w boju zwalczając niemiecką marynarkę, działa nabrzeżne oraz samoloty Luftwaffe, zestrzeliwując 4 maszyny.

Na swój pokład załoga „Ślązaka” zabrała 85 kanadyjskich żołnierzy, ewakuując ich z pola walki. Za ten czyn, jak również sprawne dowodzenie, kapitan okrętu Romuald Nałęcz-Tymiński otrzymał brytyjski Krzyż Wybitnej Służby (Distinguished Service Cross).

[Poprzedni Strona](#)
[Następny Strona](#)

Powiązane wiadomości

Otwarcie wystawy „Szlaki Nadziei. Odyseja Wolności” w Kanadzie – Mississauga, 22 sierpnia 2022

Przedstawiciele IPN z wizytą w Królewskim Kanadyjskim Instytucie Wojskowym – 24 sierpnia 2022